

Concessions a la il·lusió

Davant del Museu de la Il·lustració i la Modernitat (MuVIM) de València hi ha una esplanada. I al bell mig d'aquesta esplanada aparegué, de sobte, fa uns pocs dies, un estrany bolet. Cosa estranya, perquè les pluges de la tardor han estat escasses i el bosc queda lluny. És un bolet blanc i roig, com els amanita, però sense metzina. Fa 9 metres d'alçada i 24 de diàmetre i s'adhereix al terra amb unes fantàstiques urpes de fusta i ferro. De prop, hom pot reconèixer fàcilment el gènere del bolet: és una carpa i la carn al seu interior ni es palpa ni s'assaboreix, perquè està feta de matèria imaginària. Al voltant de la carpa hi ha carros antics restaurats, un elefant de cartró i un autobús d'aquells que fins fa no-res circulaven per Londres, blau i amb dos pisos. Una antiga biblioteca infantil rejuvenida amb fustes i coixins de colors que Rafael Pla, director del Circ Gran Fele, i la seua *troupe* han convertit en agradable centre de la seua existència.

Dins de l'autobús on em trobe amb Rafa Pla, un personatge que mai podria evocar en cap altre lloc que no fóra el

circ, el seu circ, em guanya, de manera aclaparadora i sense escapatòria possible, la síndrome de Peter Pan. Tinc el convenciment que es tracta d'una síndrome latent en tothom, l'enyor d'una

Enguany, el Circ Gran Fele i el MuVIM s'han agafat de la mà amb el propòsit comú d'oferir una porció d'il·lusió.

Cada any, en passar Nadal hi ha molts que sospiren alleujats. I amb raó. Perquè entre els uns i els altres, han fet del solstici d'hivern una festa de pessebres bastits d'imatgeria barroca i centres comercials atapeïts de bombetes de colors. Siga com siga, i sense fer cap crida a la resignació, encara hi ha un clivell per on s'esmuny, cap a dintre, la il·lusió.

infantesa que no volem perdre, però que és com aigua al cove de les mans. Hi ha èpoques de l'any en què aquesta síndrome es manifesta poderosament. El Nadal, siguem més o menys escèptics, n'és una. I hi ha qui sap aprofitar-se'n d'allò més bé.

Enguany, el Circ Gran Fele i el MuVIM s'han agafat de la mà, amb el propòsit comú, sembla, d'oferir una porció d'il·lusió, no sols als nens, que per la seua condició en tenen a cabassos, sinó també, i fonamentalment, als adults, als nens que foren ahir i que poden reviscolar avui, demà i sempre. La proposta és doble: el Circ Gran Fele convida els espectadors a capbussar-se en el fascinant món que dibuixa "Xaloc", mentre que l'exposició del MuVIM "1905-2005 Cent anys de joguets a la Comunitat Valenciana" ressegueix, a través de 150 peces úniques, l'evolució de les joguines que pares i avis han regalat Nadal rere Nadal, aniversari rere aniversari, als menuts de la casa.

Quan el xaloc bufa, plouen joguines. Circ i joguets, dos ingredients bà-

sics d'aquestes dates que ja tenim al damunt. "Xaloc" és el més recent muntatge del Circ Gran Fele. Conta la història d'un viatger que travessa el desert a la cerca de la felicitat quan es veu sorprès per una tempesta de sorra. Bufa un vent fortíssim de xaloc, el vent del desert, el que arrossega, com explica Rafael Pla, "les idees, els somnis de Palmira, Petra i Tombuctú, el mateix que anunciava l'arribada dels pirates de Barbaria". El xaloc escombra les dunes i, de pas, l'ombra del viatger. Així arranca l'espectacle, com arranava Peter Pan, tractant de capturar una ombra díscola. I de manera similar continua, amb tota una successió de fets meravellosos i de personatges de llegenda.

"Cent anys de joguets" aplega joguets procedents de col·leccions particulars, així com del Museo Catellano-Manchego del Juguete i del Museu del Juguete de Sant Feliu de Guíxols. Els joguets, com els personatges de conte de "Xaloc", són producte de la maquinària de la imaginació, que mai no s'atura. En aquest cas, de la imaginació de la Cooperativa Payà. L'empresa dels germans Pasqual, Emili i Vicent Payà, que s'establí a Ibi (Alcoià) allà pel 1902, fou la primera a introduir joguines amb mecanismes de ressort; la que creà la famosa reproducció d'un Bugatti, tan cobejada pels col·leccionistes, per a Cafès Marcilla; la que fabricà els diversos models a petita escala dels automòbils Packard. La crisi dels vuitanta obligà a fer una reformulació. El negoci familiar esdevingué cooperativa. Una cooperativa que avui funciona amb tan sols disset treballadors i que, continue per molt de temps més o per poc, ja ha escrit una part molt important de la història del joguet valencià.

Calaix de sastre. La tradicional ubicació del Circ Gran Fele, a la plaça de Saragossa, canvià, com relata el seu director, quan van comprar la nova carpa. Aquesta es clavava a terra, i com que la plaça està asfaltada, era impossible instal·lar-la. Demanaren la instal·lació d'un escaïllat sota trapes, però no van obtenir-ne el permís, motiu pel qual hagueren de mudar-se al riu. L'antic llit del Túria semblava un indret perfecte..., si no fóra per la mascletada del dia 1 de gener que, l'any passat i

PER FI, A GANDIA...

Un important projecte d'execució imminent permetrà que, a la fi de l'any 2005, moltes llars comencen a tindre aigua d'excel·lent qualitat, i es completarà en la totalitat de les llars a finals de 2006.

AIGUA DE QUALITAT

De les nostres aixetes eixirà una de les millors aigües d'Espanya.

PER A TOTES LES PERSONES

Tots gaudirem d'una millor qualitat de vida. Però hem de fer-ho junts.

NO EN MALBARATES
NI UNA GOTA

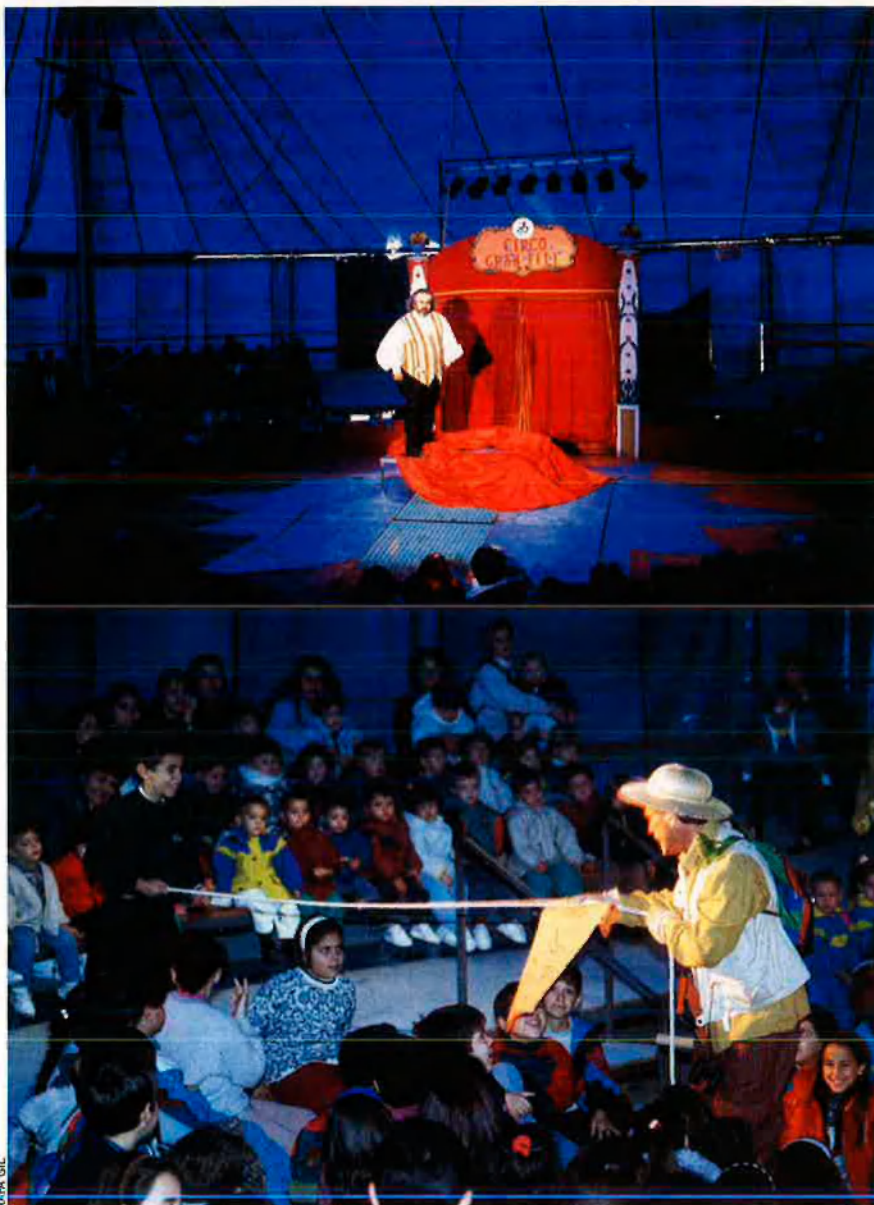

 AJUNTAMENT
DE GANDIA
MEDI AMBIENT

 AJUNTAMENT
DE GANDIA
MEDI AMBIENT

FERRER GIL

L'espectacle del Circ Gran Fele aposta per la imaginació i la qualitat a mida humana. També ens hi acosten les joguines que sorgeixen de l'alcolana cooperativa Payà.

malgrat la intervenció dels bombers, cremà la lona de la carpa en dos punts. Semblava que mourien l'emplaçament definitivament al parc de Capçalera quan, per una afortunada casualitat, el MuVIM aparegué en escena i cedí l'espai que hi ha al davant de la seua façana principal a aquest circ tan especial.

El MuVIM mostrava així la seua voluntat per involucrar-se en la vida

quotidiana, per provar que el vincle entre circ i cultura existeix efectivament i que els museus no han d'estar necessàriament en un nivell inabastable per al públic general. La pista, el cercle màgic en paraules de Pla, disposa de reproduccions a gran escala d'alguns dels joguets que s'exhibeixen a la veïna exposició. El Circ Gran Fele omplirà de màgia l'esplanada

La pista, el cercle màgic, disposa de reproduccions a gran escala d'alguns joguets exhibits a la veïna exposició

amb cada funció, fins al 8 de gener; l'exposició podrà visitar-se fins al 9. Les dates coincideixen i, en aquesta ocasió, no sembla fruit de l'atzar, sinó més aviat de la complicitat.

Així doncs, es tracta d'una aposta per la il·lusió i també per la cultura, que ara més que mai mostra la seua condició de calaix de sastre, on tot té cabuda. Tanmateix, això no lleva que Pla es pose a tremolar quan li pengen l'etiqueta de "cultura". "Jo no vull ser cultura. Vull que el circ es considere una indústria de l'oci i del temps lliure. Com la indústria de l'entertainment dels Estats Units. Perquè, quan et qualifiquen com a 'cultura', se't tanquen moltes portes. Millor que pensen en el circ com a indústria. La consideració de si és cultura, això és cosa meua", afirma contundent. Pla ho té molt clar. Ell no vol ajudes ni subvencions. Simplement vol que es facilite la infraestructura o, si més no, que no es posen traves administratives.

El que cal canviar, sobretot, són algunes creences molt arrelades en l'ideari col·lectiu, com la que immediatament ens porta a associar circ i infants o pallsos amb riures fàcils. Hi ha circs per a tots els públics, com el Gran Fele, cosa que no vol dir que siga únicament per a nens i hi ha circs per a adults, i la mateixa distinció funciona per als pallsos. "Posem per exemple els germans Marx. Harpo seria el pallaso preferit pels xiquets, mentre que els adults s'inclinarien per Groucho", il·lustra Pla. En efecte, ni el circ s'acaba en macroespectacles com el del Mundial, amb els seus números inconnexos, descafeïnats i sense cap sentit de l'estètica ni de la sensibilitat, ni la fi del Nadal marca els límits de la supervivència del que, diuen, és el major espectacle del món. De la mateixa manera que les joguines que recollim als peus de l'arbre de Nadal quan som petits ens entretenen la resta de l'any sense que la il·lusió es desgaste, el circ ens pot entretenir quan ja faça temps que ens hem oblidat de la pesada digestió dels torrons.

Senyores i senyors, nens i nenes, que ningú no cloga els ulls perquè a la pista de somnis la funció ja ha començat!

Cristina Simón